У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 64. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 3-го КВІТНЯ (APRIL) 1971 Ч. 64. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 2 квітня 1971

В АМЕРИЦІ

У СТОЛИЦІ НЮЙОРКСЬКОГО СТЕЙТУ ОЛБАНІ республіканська більшість не змогла добитись остаточного голосування за визначений в 7 більйонів стейтовий бюджет на наступний фінансовий рік, що формально розпочався з 1-го квітня. Члени леґіслятури не можуть прийти до згоди в питанні підвищення податків. Хоча стейтового бюджету на фінансовий 1972-ий рік ще не затверджено, все таки стейтова „машинерія" автоматично буде працювати до першого дня виплати заробітних платень наступного тижня. Провідники в Леґіслятурі припускають, що проблему вдасться полагодити ще перед цим критичним реченцем.

У 1970 РОЦІ КІЛЬКІСТЬ БЕЗРОБІТНИХ в районі Ню Йорку і в північній частині сусіднього стейту Ню Джерзі зросла на 41 відсоток, а в самому Ню Йорку — на 33%. Такий звіт подав Департамент Праці з Вашинґтону. Зазначено, що в 1966 році в цьому ж районі було ще більше безробіття.

ОРГАНІЗАЦІЯ „ПЛЯНОВАНА РОДИНА" приступила в Ню Йорку до будівництва медичного центру, в якому можна буде провести до 10 000 абортів щороку, за невисоку оплату в яких 80 долярів. Той медичний центр буде розташований при 380 Друга евню, поблизу 22 вулиці. Відколи в Нюйоркському стейті дозволили законом робити аборти, таких операцій здійснено тут вже 100 тисяч. Половина клієнток були з самого Ню Йорку, а половина з інших стейтів.

АДМІНІСТРАЦІЯ В СПРАВАХ ХАРЧІВ І ЛІКІВ повідомила, що незабаром треба буде всім продуцентам ліків зазначати на наклейках на ліках, чи вони дійсно ефективні. Такі наклейки важливі насамперед для самих лікарів. Дотепер у цій справі керувалися лише тим, чи даний лік не є небезпечним для здоров'я.

„КОНСОЛІДЕЙТЕД ЕДІСОН" ВНІС прохання до міської влади Ню Йорку, щоб у самому Ню Йорку та у Вестчестерському повіті підвищити ціну на електрику майже на 15 відсотків. Таке підвищення оплати змусило б у середньому одну родину платити за електрику місячно на яких 2 доляри більше.

У ПІВДЕННОАМЕРИКАНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ ЕКВАДОРІ один з генералів у відставці вчинив з допомогою війська державний переворот, виступивши проти 78-річного президента Хозе М. В. Ібарра. Ще не відомо, наскільки військові кола підтримують генерала - ребельянта Луїза Х. Шавеса.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ПОВІДОМИВ, що із Совєтського Союзу видалено американського науковця, який працював в одному з московських інститутів на програмі обміну науковцями між ЗСА і СССР, і що таке поступування СССР не віщує нічого доброго для тієї програми. Викинено було, цілковито безпідставно, д-ра Д. Віґлерчіо, обвинуваченого в тому, ніби він „збирав образливі матеріяли від сіоністів та інших груп" в СССР.

У СВІТІ

ЗСА І СССР ПОГОДИЛИСЯ, щоби поліпшити й змодернізувати „гарячий провід", який лучить Білий Дім у Вашинґтоні з Кремлем у Москві. Той „гарячий провід" заінстальовано після Кубинської кризи в 1962 році, яка погрожувала вибухом американсько - совєтської війни, за Хрущова і Джана Кеннеді.

АМЕРИКАНСЬКОГО АМБАСАДОРА У ГРЕЦІЇ КРИТИКУЮТЬ за ніби його підтримування військового режиму в Греції. Однак амбасадор Генрі Таска докладно притримується політики Атлантійського Союзу, до якого належать ЗСА, щоб користуватися морсько - летунськими базами в Греції, не втручаючись до її внутрішньої політики. Все ж, американський Уряд переконаний, що грецький прем'єр Георґ Пападопульос, який прийшов до влади в квітні 1967 р. у безкровному військовому перевороті, помалу, але невідхильно наближується до відновлення парляментаризму.

У ПАРИЖІ ЗМІНИЛИ директора поліції, якому закидали, що він надто м'яко ставиться до порушників публічного порядку. На місце Моріса Грімо призначено начальника відділу розвідки в міністерстві внутрішніх справ Жака Ленуара, якого вважають, що він буде рішучіше розправлятися з вуличними демонстрантами.

МОСКОВСЬКА ПОЛІЦІЯ СХОПИЛА знову й силоміць відвела якогось старшого чоловіка, як він простував до американської амбасади. Його забрали до недалекої станиці совєтської поліції. Його прізвища не виявлено, ані теж причини, чого він хотів від амбасади ЗСА. Недавно ЗСА запротестували проти порушування Совєтами конвенції про консуляти, яка забороняє перешкоджати людям контактуватись з ними.

НА ЗАТОЦІ ТОНКІНУ НЕДАЛЕКО БЕРЕГІВ В'ЄТНАМУ ЗУДАРИЛИСЯ совєтський вантажний корабель „Ернст Тельман", який плив в сторону північно - в'єтнамського порту Гайфонгу з новим вантажем для в'єтнамських комуністів, з комунокитайським рибальським човном. Рибальський човен затонув, а 34-ох китайських рибалок виловив з води совєтський корабель. Совєти комунікатом ТАСС-а перепросили Комуністичний Китай за той нещасливий випадок.

ЄГИПЕТ ВИНУЄ Америку, що це через її надто велику м'якість супроти Ізраїлю і нехіть вживати супроти Ізраїлю будь - якого натиску мирові переговори застрягли на мертвій точці. Скаржився на це перед чужими дипломатами й журналістами єгипетський міністер закордонних справ Махмуд Ріяд, який відбув у Парижі конференцію з єгипетськими амбасадорами з західніх вільних країн та нараджувався також із французьким міністром закордонних справ Морісом Шуманом.

В НАЙБЛИЖЧІЙ ОКОЛИЦІ ЄРУСАЛИМУ РОЗПОЧАЛИ контроверсійну будову цілої нової мешкальної дільниці, яку ізраїльський уряд плянує заселити виключно жидами. Проти того проєкту протестували арабські держави, генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант та застерігся також американський Уряд. 30 березня заїхали туди несподівано бульдозери й зрівняли з землею 30 старих кам'яних будинків. 4 арабські родини, які ще мешкали там, виселено й на місці заплачено їм відшкодування по 280 дол. на родину. Журналістів туди не допустили.

На доручення президента Ніксона поручника Келлі звільнено з в'язниці

Форт Беннінґ. — Засудженого на досмертну в'язницю поручника Вілліяма Л. Келлі звільнено в четвер, 1-го квітня, з в'язниці та поставлено тільки під домашній арешт в його офіцерській квартирі на час перевірки його засуду і вироку. Як відомо, військовий суд присяжних засудив поручника Келлі за свідоме вбивство щонайменше 22 цивільних в Мілай в Південному В'єтнамі в 1968-му році. Речник військової станиці Форт Беннінґ в Джорджії заявив, що поручник Келлі, на доручення президента Ніксона, вже перебуває тільки під домашнім арештом під легким наглядом, може в товаристві одного наглядача свобідно рухатись по цій військовій станиці, але не може без спеціяльного дозволу з неї віддалитися. Своє доручення відносно поручника Келлі президент Ніксон передав через шефа штабу Об'єднаних Штабів, адмірала Томаса Мурера, і воно було негайно виконане. Речник Білого Дому заявив, що доручення президента Ніксона в цій справі не було в рямках закону, але з власної ініціятиви Президента, який одержав тисячі телеграм і листів з проханням помилувати молодого старшину.

Рада Поборової Служби повіту Кларк у Вірджінії зрезиґнувала на знак протесту проти засуду поручника Вілліяма Келлі. Після резиґнації члени Ради мали пресову конференцію, що й видно на цій фотознімці.

Палата Репрезентантів схвалила рекрутацію вояків до 1973-го року

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів у четвер 1-го квітня схвалила великою більшістю голосів продовжити рекрутацію вояків до 1973-го року та поважно збільшити платні воякам. Схвалений законопроєкт звільнення на час трьох років від військової служби тих, які мають проти такої служби „застереження сумління", але в тому часі вони будуть зобов'язані працювати в якійсь неприбутковій установі. Закон дає також Президентові право скасувати відрочення військової служби для студентів коледжів. Схвалені підвишки платень коштуватимуть державну скарбницю понад два з половиною більйона долярів.

Сенат схвалив закон про публічне затруднення, в Палаті запропоновано збільшення мінімальної платні

Вашинґтон. — У четвер, 1-го квітня, демократичні члени Сенату і Палати Репрезентантів „взяли в свої руки" справу затруднення безробітних при публічних працях та підвишки мінімальної заробітної платні. Сенат схвалив великою більшістю голосів та переслав до Палати Репрезентантів законопроєкт про затруднення 150,000 безробітних в таких публічних працях, як здоров'я, освіта, відпочинок та поліційна і пожежна охорона. Президент Ніксон минулого року опротестував подібний закон, пропонуючи натомість, щоб справу такого затруднення залишити міським і стейтовим властям. Рівночасно в Палаті Репрезентантів демократичні конґресмени запропонували закон, на підставі якого теперішня мінімальна заробітна платня для не-фармерських працівників була б збільшена з $1.60 до $2.00 на годину.

Чикаґська Округа УНСоюзу відбула Загальні Збори

Чикаґо (В.Д.). — В п'ятницю, 19-го березня 1971 р. відбулися тут Загальні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, у висліді яких головний радний інж. Анатолій Дорошенко був обраний на голову.

Крім нього, до Управи були обрані: д-р Роман Смук, проф. Василь Іващук й інж. Лев Боднар, — заступники голови; Михайло Ольшанський — секретар української мови, Марія Шпікула — секретар англійської мови; інж. Володимир Бережан - скарбник, Роман Припхан — фінансовий секретар, проф. Мирон Куропась — культ.-освітній референт, Степан Паньків — організаційний референт, мґр Володимир Ничай — товариський референт, інж. Микола Лященко, Микола Сенчишак і Петро Хома — Контрольна Комісія, М. Гриневич, М. Марчук і Т. Шпікула — Товариський Суд.

За довголітню та жертвенну працю для Округи, Збори під оплески приявних вшанували уступаючого голову, інж. Миколу Олека, вибираючи його на почесного голову Округи.

інж. Микола Олек

інж. Анатолій Дорошенко

Загальні Збори відкрив голова, інж. М. Олек, прочитуючи порядок нарад, який прийнято одноголосно. Після вшанування померлих членів Округи однохвилинною мовчанкою, М. Семків, один із сеньйорів Округи, вручив дві почесні плякети, отримані від Головної Управи: одну Окружному Комітетові на руки М. Олека, за першунство Округи в 1970 р., а другу Андрієві Іванюкові, чикаґському організаторові, за його успішну працю цього ж року.

На голову Президії Зборів вибрано одноголосно проф. В. Іващука, на секретаря — С. Панькова.

Після зачитання протоколу останніх Загальних Зборів секретарем М. Ольшанським, який прийнято одноголосно, всі члени уступаючої Управи звітували зі своєї попередньої діяльности. Звітуючи, голова інж. М. Олек зазначив, що доказом успішної праці Округи є здобуття першенства УНСоюзу в придбанні найбільшого числа членів за 1970 рік.

На внесок голови Контрольної Комісії інж. М. Лященка, Збори уділили абсолюторію уступаючій Управі.

У Зборах брали участь всі три головні радні УНСоюзу в Чикаґо: Тарас Шпікула, проф. Мирон Куропась та інж. Анатолій Дорошенко.

Розпочалась евакуація американських і британських громадян з Пакістану

Дакка. — Американські військові літаки розпочали евакуювати громадян ЗСА покищо тільки із Східнього Пакістану. Щоб не викликувати паніки, що це евакуація з уваги на актуальну велику загрозу, щоденно прилітатиме на летовище в столиці Східнього Пакістану Дакка тільки один великий військовий транспортний літак „Ц-130". Менші літаки будуть приземлюватись на летовищі в Чіттаґонґ. Примусова евакуація стосується тільки членів родини американських державних службовиків, — разом є їх 705, однак припускають, що й члени приватних торговельних компаній чи місій виїдуть з уваги на дуже непевну ситуацію. Вправді центральний пакістанський уряд запевняє, що він завів „спокій" в Східньому Пакістані, проте індійські кола твердять, що пакістанське військо займається ще „пацифікацією" різних пунктів спротиву в глибині Східнього Пакістану. Приватні летунські лінії припинили всі лети до Східнього Пакістану і відмовилася дати свої літаки для евакуаційної акції. У колах Конґресу погіршується настрій супроти Пакістану й існує нахил, щоб перевести натиск на Уряд, щоб той припинив фінансову допомогу Пакістанові, поки пакістанське військо не припинить масових актів убивства цивільного населення у Східньому Пакістані.

Італійські і румунські комуністи не хочуть слухати диктату Москви

Москва. — У третьому дні 24-го конґресу компартії ССCP, 1 квітня ц. р. заступник генерального секретаря італійської компартії Енріко Белінґер, підкреслив „незалежний" характер репрезентованої ним, найбільшої в західній гемісфері комуністичної партії, при чому потвердив критицизм, що його висловила була італійська компартія супроти совєтської інвазії до Чехо-Словаччини. Другим таким промовцем, що вніс „дисонас" в одностайний хор солідарности з Москвою в усіх справах, був румунський президент Ніколяй Чеушеску, який перестерігав совєтський провід і 5.000 членів 24-го большевицького конґресу — проти „поганих способів", як ладнати „теперішні труднощі й непорозуміння" між комуністами. Він доражджував розв'язувати ті труднощі „в дусі довір'я та взаємної пошани". Зрештою, всі інші комуністичні делегати з европейських сателітських країн один за одним повторяли колінопреклонні заяви. Генеральний секретар компартії ЧССР д-р Густав Гусак „дякував" Совєтському Союзові, що той „поспішив з допомогою" Чехо-Словаччині: „ця міжнародна допомога врятувала нашу країну від громадянської війни і контрреволюції та допомогла оборонити осяги соціялізму". Гусак був членом правління за Александра Дубчека і оце тепер вперше заявив, неначе б будь-хто з чеського уряду „кликав на поміч" Москву. Також лідер мадярських комуністів Янош Кадар таврував „націоналістичні, ревізіоністичні й інші погляди, які закрадалися до наших рядів".

Єгипет пропонує формальне перемир'я за ціну відкриття Суезького каналу

Каїро. — Єгипетський президент Анвар Садат повторив свою пропозицію, яку вперше зробив 4 лютого ц. р., а саме, щоб ізраїльські і єгипетські війська відійшли на певну віддаль від Суезького каналу і щоб відкрити Суезький канал. У такому випадку Єгипет готов погодитися на офіційне воєнне перемир'я на докладно визначений термін. Однак Анвар Садат знову відкинув ізраїльську вимогу, щоб цілий Синайський півострів був зневтралізованией, як також повторив давню неґативну поставу Єгипту щодо передачі Ізраїлеві узгір'я Шарм ель-Шеік над Тіранською протокою чи пак обсадження його міжнародним військом з участю ізраїльських вояків. Водночас єгипетський міністер закордонних справ Ріяд заявив в Парижі, що коли Ізраїль не поступиться із своїх непримирливих позицій і відкине замирення на базі резолюції, схваленої 22 листопада 1967 року Радою Безпеки, то це буде початок кінця Об'єднаних Націй і їх Ради Безпеки, бо виявить наявно їхню безсилість і реально-політичну безвартність. Американські керівні кола — за твердженням преси — поставились прихильно до цієї останньої ініціятиви єгипетського президента, бо хоча відкриття Суезького каналу дало б великі Совєтському Союзові, який дістав би коротшу й дешевшу дорогу для своїх достав Північному В'єтнамові та для своєї пенетрації на Індійський океан, проте на Близькому Сході надзвичайно відпружилась би політична атмосфера.

Сенат буде розглядати законопроєкт про Центр Етнічних Студій

Вашинґтон, Д. К. — Минулого року в Палаті Репрезентантів конґресмен-республіканець Роман Пуцінскі з Іллиною подав законопроєкт про створення окремого Центру для етнічних Студій. Цього року подібний законопроєкт внесено вже і в Сенаті, перед Комісією Праці й Публічної Допомоги. За тим законопроєктом, внесеним сенатором Робертом Швайкером із Пенсильвенії, при підтримці кількох інших сенаторів, Комишнер у справах освіти матиме уповноваження створити кілька Центрів для Етнічних Студій. Сенатора Р. Швайкера підтримали з такою пропозицією сенатори: Ґріффін з Мічиґану, Брук з Массачузетсу, Фонг з Гаваїв, Грушка з Небраски, Айнуґ із Гаваїв, Мондел з Міннесоти, Персі з Іллиной, Скатт з Пенсильвенії, Стевенсон з Іллиной і Танні з Каліфорнії. Минулого року в цій же справі свідчив перед Палатою Репрезентантів президент Українського Конґресового Комітету проф. д-р Лев Добрянський. У таких Центрах Етнічних Студій вивчали б проблеми етнічних груп, їхню культурну спадщину, їхній вклад в американську культуру; при Центрах відбувалися б тренування вчителів для шкіл з дітьми етнічного походження, видавалися б відповідні книжки. УККА закликає писати до сенаторів і конґресменів своїх стейтів листи з проханням, щоб вони підтримали законопроєкт ,дуже важливий для всіх етнічних спільнот, у тому й української.

У Бавнд Бруку підготовляються до посвячення Пам'ятника Борцям за волю України

Бавнд Брук, Н. Дж. — На цвинтарі Церкви-Пам'ятника в Бавнд Бруку вже встановлено високого камінного хреста подовгуватої форми, з п'єдесталом, на якому в камені висічено українські герби Наддніпрянщини і Галичини, а в центрі лаврового вінка — великого розміру український державний Герб Тризуб; під вінком напис „Борцям за волю України". Акт посвячення цього пам'ятника визначений на день 13-го червня 1971 р. З нагоди його посвячення Консисторія Української Православної Церкви звернулася з проханням про пожертви на пам'ятник і головно на коштовний перевіз великої кам'яної плити з могили Гол. Отамана Симона Петлюри в Парижі, що буде урочисто покладена перед Пам'ятником-Хрестом. Консисторія УПЦ випустила для цього ж кольорову листівку виконання мистця І. Кучмака, вийде також металева пропам'ятна відзнака. На посвячення пам'ятника сподіваються делеґацій від усіх українських організацій і товариств та маси народу. Як сказано в журналі Консисторії „Українське Православне Слово" з квітня, акт посвячення пам'ятника має „об'єднати нас усіх і зміцнити в любові до многострадальної України і її славної минувшини".

ПОДАРУВАВ ДІМ ДЛЯ КОНСИСТОРІЇ УПЦ

Бавнд Брук. — Будівельний підприємець в Бавнд Бруку, Н. Дж., Іван Перчишин подарував у власність Консисторії Української Православної Церкви в Бавнд Бруку дім вартости в 22 тисячі долярів. Консисторія має той будинок перевезти на власне подвір'я та дещо переробити, але таким чином, завдяки дарові п. І Перчишина, розширить житлову площу для своїх працівників та місце для їх праці.

Лист Якіра проти неосталінізму потрапив за кордон і до рук делеґатів з'їзду КПСС

Вашингтон. — Кореспонденти світової преси, в тому й американської, повідомляють з Москви, що син розстріляного командарма Якіра, історик Петро Якір, написав листа до делеґатів 24-го з'їзду комуністичної партії СССР, в якому він виступає з критикою „неосталінізму". Листа, звичайно не прочитано на з'їзді КПСС, але поскільки він потрапив уже за кордон, то припускають, що він був написаний заздалегідь і що з його текстом ознайомились багато учасників 24-го з'їзду. В шестигодинній промові генеральний секретар ЦК КПСС Л. Брежнєв коротко згадав про „індивідуалізм", маючи на увазі Сталіна і його „культ особи", а сам з'їзд потвердив попередню керівну „трійку" з Брежнєва, Подгорного і Косиґіна, себто на наступні 5 літ теоретично всіми справами в СССР буде провадити так зв. колективне керівництво ,хоча Л. Брежнєв всюди й висувається на чолове місце.

Історик Петро Якір, відомий вже кількома виступами проти режиму, пише у відкритому листі до делеґатів 24-го з'їзду КПСС в Москві, що в Совєтському Союзі починає відроджуватися сталінізм, про що свідчать постійні переслідування інакомислячих, їх відкриті й таємні засуди, та уперта мовчанка партійних керівників на різні запити громадян. П. Якір пише, що тепер навіть дрібні розходження з думкою ЦК КПСС розцінюються, як виступ проти уряду й партії, і запитує: „Чия ж це діє метода — переслідування й утиски у відповідь на чесну й відверту критику?" Автор листа домагається дальшої десталінізації в СССР, де уряд забороняє неприємні йому нові книжки, забооряє готові на екрани кінофільми, як напр., фільм „Андрей Рубльов": його дивляться у Франції, але в СССР ніхто того фільму не бачив, бо він занадто далекий від „соціялістичного реалізму". В листі сказано, що в СССР знову з'явилися кацети, що тюрми заповнені політичними в'язнями, що деяких інтеліґентів оголошують „божевільними", хоча насправді це здоорві, чесні люди ;від інших вимагають „каятися", але коли вони не каються, то їх викидають з праці і всіляко переслідують.

Петро Якір згадує і про свою долю. Відколи він почав виступати проти проявів сталінізму, його переслідують, він не має з 1968 року права працювати за фахом, як історик, навіть його дочку виключено із школи, хоча діти нібито й не відповідають за родичів. Батька Якіра розстріляв Сталін у 1937 р., а син Якіра, Петро Якір, у віці 14 років був засланий в концентраційний табір — його випустили за Хрущова, який „реґабілітував" командира Якіра. Автор листа пише, що каґебіст сказав йому на одному з вик ликів, що його рятує від ліквідації тільки пам'ять батька командарма Якіра, який багато зробив для совєтського режиму.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Труднощі Президента

Відкинення обома палатами Конґресу проєкту створення суперсонічного літака „ССТ" було не лише похороненням проєкту, що його пропонували три попередні президенти Америки. Цей акт Конґресу був особливим ударом по президентові Ніксонові, — ударом, який ствердив, що він має проти себе не тільки демократичну більшість Конґресу, але й не може рахувати на республіканську меншину. 17 республіканців - сенаторів голосували „проти", поруч із 34-ма демократами, а з тих 17-ох республіканців-сенаторів 7 було новообраних в минулорічних виборах.

Ричард Ніксон має проти себе всю східньоамериканську велику пресу з „НЙ Таймсом" і „Вашингтон Постом" у проводі, бо вона в руках демократів і лібералів. Не здійснилася надія Ричарда Ніксона, що, хоч останні вибори не дали йому цифрової перемоги, вони поліпшать „ідеологічний" характер Конґресу, зокрема Сенату. Не здійснилися надії, що в'єтнамізація війни прихилить йому громадську думку. Вимоги лібералів відкликати всі без вийнятку збройні сили ЗСА з В'єтнаму з докладним визначенням терміну — не знаходять відповідного відпору з урядових кіл.

Ще одна подія свідчить про погіршення відносин президента Ніксона з суспільством. У свіжій пам'яті, як Ніксон висловлював свою вдячність робітникам - будівельникам після того, як вони виступили в обороні зневаженого гіпісами американського прапора в Ню Йорку. Ніксон з гордістю прийняв тоді з рук робітників символічний „шолом". Але цього тижня він був примушений видати розпорядок, що утруднив дальше підвищування платень будівельним робітникам із загрозою для зросту інфляції, і робітнича спілка гостро виступила проти Президента.

Коли висліди опитувань виявляють занепад популярности Ричарда Ніксона, то це тому, що американці занадто нетерпеливі, занадто керуються особистими, гуртковими, расовими чи професійними інтересами, замало вирозумілі для факту, що Президент Америки не всилі всіх задовольнити.

По сталінськи без Сталіна

Промова „першого з-поміж рівних", генерального секретаря КПСС Брежнєва 30-го березня у Москві на 24-му з'їзді цієї партії тривала 6 годин. Такі маратонські промови започаткував був Хрущов, колишній протектор Брежнєва. Виступав генеральний секретар після Косиґіна і говорив в імені всієї партії, всіх народів СССР, звертаючись до 5.000 делегатів, які нібито також представляють цю нещасну, гноблену, позбавлену голосу „мовчазну більшість".

Західні коментатори назвали промову Брежнєва „поміркованою", а ідеї, в ній висловлені, не новими. Його пропозицію скликати конференцію атомних держав з участю червоного Китаю пояснюють страхом Москви перед зростаючою нюклеарною могутністю „жовтого брата". Брежнєв підкреслював бажання Москви „співжити" з усіма капіталістичними країнами і „нормалізувати" відносини з Китаєм, але рівночасно пригадував „могутність совєтської зброї" і кілька разів таврував Америку як агресора.

У порівнянні з демагогічними, „квітчастими", часто експромптного характеру виступами Хрущова промова Брежнєва була типовим зразком бюрократичного, в совєтському дусі спрепарованого, сухого, довжелезного звіту. І дев'ята п'ятирічка, про яку він говорив, виглядає такими ж „грушками на вербі", таким же чаклунським заклинанням, як виглядала попередня, нібито виконана й перевиконана. Вже котрий раз обіцялося з кремлівської трибуни привернути належне значення легкому промислові супроти важкого, військового. І Брежнєв, оглядаючись на недавні заворушення в Польщі, з притиском ще раз повторив цю обіцянку, при чому переклав вину за недостачу продуктів першої потреби на бюрократів з нижчого ешелону, які, мовляв, звикли до „мирного співіснування" з браком цих продуктів. „Те, що можна було оправдувати в минулому, — сказав він, — годі оправдувати, коли в СССР розбудовано потужну оборонну та індустріяльну базу". А чи не говорив це саме Хрущов? Мінімальну місячну платню обіцяв Брежнєв підвищити з 60 до 70 рублів, підвищивши також мізерні платні учителів і лікарів. Колгоспників потішив запевненням, що в наступній п'ятирічці діставатимуть вони місячно до 98 рублів.

24-ий з'їзд КПСС не обіцяє несподіванок: Брежнєв і його Політбюро ведуть партію уторованою Сталіним дорогою — без Сталіна. І тому, кажуть підсовєтські громадяни, що „у нас все по-брежнєвому".

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

ЧИ СХОВАТИ КОНҐРЕС ЗА СКЛО?

Для світу чи для пересічного громадянина цієї країни вибух бомби в Капітолі, хоч тільки який місяць за нами, — одна з подій, яких так багато в наші часи. Але для тих, хто працює в Капітолі, хто перебуває там більшу частину дня, для самих членів Конґресу, які власне там, у двох великих залях Сенату й Палати Репрезентантів і в кімнатах численних комітетів повинні в спокої й безпеці вирішувати справи країни, і для тих, хто працює на „Капітолійському Горбку" або біля нього в урядових будівлях, або хто мусить бути у постійному зв'язку з Конґресом і його бюрами — це ще актуальна, жива й доволі нервуюча справа.

Сам начальник капітолійської поліції зізнавав під час переслухань у Конґресі, що додаткові заходи безпеки тільки „зменшують небезпеку повторення саботажу", але зовсім її не усувають. Білий Дім має охорону, якій завдячує те, що в ньому не було досі, за 170 літ його історії, ні одного подібного нападу, якщо не рахувати знищення британськими жовнірами під час війни в 1814 р. Капітоль такої охорони не має і не може мати.

Він і справді був сценою цілого ряду більше або менше поважних нападів. Почалось від пожежі, і потім було їх ще три більші, але не навмисні (в тому одна знищила в 1851 році 35 тисяч книжок — з усіх 55 тисяч — Конґресової Бібліотеки, яка тоді містилась у Капітолі). Але цю першу пожежу згадують навіть шкільні підручники. В тягу війни з Англією, що почалась 1812 р., британські війська підплили рікою Петуксент недалеко Вашинґтону і в серпні 1814 р. здобули столицю. Британський офіцер зайняв місце у фотелі Спікера Палати, а своїх жовнірів розсадив у залі як конґресменів і з формальною поважною запитав: „Чи ця твердиня янківської демократії повинна згоріти?" Йому одноголосно відповіли парляментарним звичаєм: „Ай" — і Капітоль обняв вогонь. Очевидно, не можна винувати в цьому конґресової сторони, коли і військо залишило столицю. Навіть не можна цього вогню назвати справді саботажем, коли запалило його вороже військо під час воєнних дій.

Зате справжня динамітова бомба вибухнула в Капітолі, в рецепційній залі Сенату, пізно увечері 2 липня 1915 р. Підклав її тоді колишній викладач німецької мови в Гарварді, Еріх Мюнтер, в протесті проти приватного продажу американської амуніції альянтам, що воювали тоді проти Німеччини. Його зловили на Лонґ Айленді, коли застрілив багатія Морґана за його участь в цім продажу.

Хоч більше бомб в Капітолі не було, чимало крови поплило в ньому від інших нападів і чимало куль застрягло в його мурах.

Були часи, коли самі конґресмени носили пістолі, і то не для оборони проти напасників, а для евентуального вжитку як остаточного арґументу в конґресових дебатах. Відомо, що віце-президент Вен Бюрен ще в 1835 році мав звичку носити пару пістолів, коли президіював Сенатові.

Напередодні Громадянської війни, коли йшли гарячі дискусії над т. зв. „компромісом" у справах невільництва і „вільних" стейтів, достойний сенатор з Міссісіпі витягнув пістоля на достойного сенатора з Мізурі, і тільки інші сенатори перешкодили трагедії. Кілька років пізніше, в 1856 році, конґресмен з Південної Каролайни так побив палицею свого колеґу з Месачузетсу, що той аж три роки не міг виконувати своїх конґресових обов'язків.

Минули часи цих „товариських" розправ між конґресовими колеґами, як взагалі минають часи романтики оборони особистої чести і готовости постояти з пістолем або хоч палицею в руках за свої політичні переконання. Цивілізація викоренила їх з американського Конґресу. Тепер голова сенатського засідання напевно не має пари пістолів при поясі, а палиці взагалі вийшли з моди. Ще тільки — замість старих засобів — панують словесні двобої, а поза плечима стилети майстерних інтриґ і демагогії. Вони може й грозять моральному станові країни і її репрезентантів, але не грозять напевно безпеці будинку і життю та здоров'ю людей.

Та коли ці інциденти не з тієї категорії, що їх можна було б назвати нападом ізовні, то інші напевно такими були. В 1890 р. кореспондент „Дюівіл Таймсу" застрілив у Капітолі колишнього конґресмена з Кентакі на тлі суперечки за статтю в цьому журналі. Конґресмен помер, а суд звільнив кореспондента. Три напади записала історія в XX сторіччі. Умовохворий пацієнт застрілив сенатора з Невади в його бюрі за позірні кривди. В 1931 р. молодий купецький помічник вбіг на залю Палати з револьвером і, вимахуючи ним, домагався слова. Зчинилась паніка, але напасника обеззброїли безпострілу. В 1947 р. б. конґресовий полісмен, також відчуваючи кривду, застрілив біля сенатської підземки сенатора з Огайо.

Здається, день першого березня якийсь „феральний". Того дня, 1954 року, сталася найбільш небезпечна стрілянина в залі Палати Репрезентантів. Група порторіканських сепаратистів посипала з галерії градом револьверових куль по залі. П'ятьох конґресменів поранено, в тому числі одного поважно.

Цей випадок ясно відкрив безборонність Конґресу перед подібними нападами. Почалися довгі наради і вкінці Закон про Реорганізацію Леґіслятури 1970 р. передбачив створення Комісії для студій і переведення потрібних охоронних заходів. Між ними й такий: відділити галерії відвідувачів скляною стіною від залі нарад.

Та вибрані репрезентанти народу не мають охоти так сепаруватися від своїх конституентів. Після бомби першого березня 1971, у заявах майже всіх, а зокрема Президента, чути було бажання, щоб будинок Капітолю залишити відкритим для публіки, зокрема десятків тисяч, а то й мільйонів туристів. Бомба додасть нового імпету комісії і загострено повторить питання: як зберегти публічність праці Конґресу і охоронити його від небезпеки нападів і саботажів? Покищо немає доброї відповіді.

юст

Д-р Михайло Марунчак

ІСТОРИЧНІ ПАМ'ЯТКИ ТА КУЛЬТУРНІ СКАРБИ

В Національній галерії Канади видніє напис: „Розумна нація зберігає свої історичні пам'ятки, документи, шанує і прикрашує гроби своїх славних людей, зберігає свої історичні будівлі від знищення і постійно, пригадуючи жертви слави і вчинки минулого, розбуджує національну гордість і підсилює любов до свого рідного". Автором цих знаменних слів є канадійський державник, льояліст Нової Шкотії Джозеф Гав.

Ця цитата пригадалась нам недавно, коли в польському часописі „Час", що виходить у Вінніпеґу, ми прочитали на першій сторінці нотатку п. з. „Замок у Варшаві буде відбудований". Отже цей королівський замок, який під час другої світової війни був основно знищений, комуністичний уряд Герека вирішив відбудувати. В мотивації відбудови подано, що замок, з яким пов'язана п'ятсотлітня традиція польської державности, повинен бути реконструйований для майбутніх поколінь.

У зв'язку з цією постановою директор національного музею у Варшаві С. Льоренц в розмові з пресовиками заявив, що відбудова королівського замку змобілізує поляків не тільки в Польщі, але й за кордоном, бо це — символ безперервної народної державної традиції.

Як довідуємось далі з польської преси, сподівання С. Льоренца сповнилися, бо проголошення відбудови королівського замку викликало ентузіязм у тих, які сучасний політичний режим в Польщі піддержують, як теж у тих, які режим поборюють. З останніми в одну лаву стали поляки за кордоном, які негайно почали збирати фонди. При цьому обсервуємо певний політичний парадокс: королівський замок у Варшаві — „символ февдалізму і буржуазної Польщі" відбудовує комуністична еліта. Однак, над цим парадоксом взяли верх національна гордість, далекозорість та державна мудрість.

Здавалося, що у нас повинно бути так, як в інших народів. На жаль, коли прислухатись до дискусії, яка розплуталася довкола закупу старовинної церкви св. Сергія і Вакха в Римі враз з прилеглими до неї об'єктами, то складається враження, що у нас гроші, а передусім своєрідні амбіції ставиться понад кількасотлітню історію, традицію, культурні пам'ятки — живі свідки багатого минулого.

Донедавна мало кому було відомим, що церква св.св. Сергія і Вакха враз із своїми забудовами стала від 12 травня 1639 року своєрідною амбасадською церквою Руської (Української) Церкви в Римі. З того часу в ній резидували прокуратори апокризії митрополитів київсько - галицьких, як представники самобутньої та помісної Руської Церкви. Іншими словами — це був репрезентаційний двір київсько - галицьких митрополитів.

Було традицією помісних церков Сходу, які були в молитовному єднанні з Петровим престолом, такі амбасадорські двори вдержувати і тим самим, як тільки була підписана унія з Римом, митрополити Руської Церкви стали змагати за те, щоб мати такий репрезентативний двір у Римі, який одночасно свідчив би про їхню церковну самобутність та помісність.

Внаслідок недержавности нашого народу, як також незрозуміння принциповости цієї репрезентації в Римі, значення такого двору стало затиратися, і дехто з бігом часу уважав його як звичайний об'єкт, який служить щоденним потребам. В загальному зуб часу та політичні перипетії на наших землях залишили на розумінні цих об'єктів від'ємні наслідки, а все це разом причинилося до того, що історичні пам'ятки нашої Церкви опинилися в чужих руках, спочатку християнських, а опісля чисто бізнесових, які плянували навіть саму святиню обернути в бизнесовий павільйон.

Це був алярмуючий виклик для Української Католицької Церкви та для її ієрархії. Цей виклик прийняв Блаженніший Йосиф, який Церкву св.св. Сергія і Вакха та решту приміщень біля неї в 1970 р. відкупив, щоб привернути їй значення історичного минулого, а одночасно зробити з цих об'єктів українського культурного амбасадора для всього українського народу в розсіянні сущого. В приміщеннях, в яких давніше перебувало понад сотню питомців, заплянововано влаштувати український музей і мистецьку галерію, а нижчі частини будови зробити пансіоном для відвідувачів.

Відреставрована церква, в підземеллях якої спочивають тлінні останки восьми прокураторів і деяких українських митрополитів, (Корсак, Сембратович), проречисто говоритиме відвідувачам, чим була і чим є в правному відношенні до Римської столиці Українська Католицька Церква.

Здавалося б, що всім, кому лежить добро Української Церкви на серці, повинні з полегшею відітхнути, що не сталося національного скандалу наслідком того, що ці історичні об'єкти опинилися в чужих руках і стали служити комерційним цілям. Як з національного, так і з християнського боку сталося велике добродійство, що в критичний час знайшовся ум, який врятував цього історичного свідка нашої Церкви.

Та, замість радіти з такого щасливого обороту справи і дати всю потрібну моральну й матеріяльну поміч, у нас з дрібничкових причин почалася в пресі дискусія при чому дехто навіть намагається знецінити закуплені об'єкти, мовляв, вони знаходяться в римському „сламі" який скорше чи пізніше буде управою міста перебудований, а тим самим закуплені об'єкти підуть на знищення.

Правдою є, що церква св.св. Сергія і Вакха побудована в серці старовинного Риму. В радіюсі яких 500-1000 метрів знаходяться численні пам'ятки Римської імперії, які стали гордощами численних поколінь. Тут і Форум Романум, тут і Капітоль, Палятин, Форуми Авґуста, Цесаря, Траяна — римських імператорів, святиня Венери і Рома, Лук Константина, в іншому місці старовинна будова Сенату (284-305 рік по Христі), а ще в іншому відомий Колізей, Святиня Веспасіяна (81 рік), мавзолей Авґуста (27), Палата Тібра (14 р.), леґендарна ясkиня Ромулюса та сотні незнищених колюмн і історичних місць римської слави. Недалеко церкви св.св. Сергія і Вакха зберігається підземельна в'язниця, в якій перебували св.св. Петро і Павло, а далі базиліка Санта Марія Маджоре і вулиця Вія деі Форі Імперіялі, при якій видніють великих розмірів історичні карти Римської імперії.

Ось так маємо згрубша околицю, в якій збереглися одні з найстаріших пам'яток цивілізованого світу, а поблизу їх стоїть церква св.св. Сергія і Вакха з Жировецькою Матір'ю Божою з України, що має понад півтисячі років.

Українця, що оглядає старовинний Рим і бачить українську історичну будівлю, наповнює національна і релігійна гордість, що посланці його народу та Церкви були тут як рівні з рівними. Таке почування пережив автор цих рядків у липні минулого року, коли то почався ремонт будов довкола цих наших пам'яток церковної самобутности.

Не є жадним мінусом, що церква св.св. Сергія і Вакха знаходиться в старовинному Римі. Навпаки, це великий плюс. Звідси не тільки вигідно пішки і без затрати часу виходити й оглядати свідків Римської імперії, але й вигідно вступити до забудовань амбасадора Української Церкви — церкви Сергія і Вакха та оглянути український музей і ґалерію, щоб запізнатися зі скарбами української культури у вільному світі.

Отже, замість дискутувати, треба взятися до спільної

(Закінчення на стор. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

ДВАДЦЯТЬ ДВА РОКИ

„Що посієш — то й пожнеш . . ." Так називається найновішої дати театральна прем'єра, що її побачимо в Ню Йорку в цю неділю: інсценізація байок Леоніда Глібова, в поставі Студії Мистецького Слова, під керівництвом невтомної Лідії Крушельницької.

„Що посієш — то й пожнеш". В одному рядкові схоплена, сказати б, по-сократівському чи по-сковородинському основна суть життя людини — його кінцевий балянс. Правда, не завжди і не кожний має те щастя — засіяне пожинати . . . Долі людські, — як сказав би поет, — це мереживо, ткане дуже дивним узором. Є навіть серед нас такі наполегливі сівачі, що їхнє життя виявляється закоротким для збирання жнива: вони відходять від нас сівачами, а жниво збирають за них інші, — по їхній смерті.

До таких ось філософських роздумувань привів мене наш байкар, покровитель ОПДМЛ, саме в той час, коли й нижче підписаному приходиться робити свого роду життьовий балянс чи підсумки. Під кінець березня ц.р. стукнуло рівно 22 роки з того часу, коли я ступив ногою на цю вільну землю, що тоді звалася країною Чотирьох Свобід, а скільки свобід або сваволі зазнає вона сьогодні, цього хіба не зрахує навіть такий славний математик, як мій земляк д-р В. Петришин. Майже щодня тут родиться якась нова свобода і — новий клопіт, бо свободолюбивий народ кричить, репетує, маніфестує, що йому того всього замало!

А мені — ні! Мені забагато. Я міг би навіть з легкою душею відступити дещо з моїх прав чи свобід комусь, більше потребуючому: жінкам, студентам, неґрам, мексиканцям чи веґетаріянцям. Наприклад — навіщо мені здалася свобода слова, коли я так сиджу в хаті сам і не маю до кого балакати, а вести діялог із самим собою нецікаво та й неінтересно. Коли ж завітаю час від часу до клюбу „Лиса Микити", то мій добрий приятель, пан Геньо, і не питаючи ставить переді мною відповідну кераміку, так що й тут немає потреби користатися свободою слова...

Зате свободу думки залишаю собі для виключного користування і нікому нізащо її не відступлю! 22 роки в Америці — це безмала третина життя: був час дещо пережити, дещо бачити і багато передумати. В наші часи, коли не знаєш ні дня, ані години, треба радше поквапитись з робленням життьового балянсу, не чекаючи, аж коли світ, Україна і ти разом із ними опинишся на порозі 2000-го року. Підсумовуючи балянс цих 22-ох років в Америці, з усіми його плюсами та мінусами, я дійшов до висновку, що ця країна в жадному разі не є в борзі переді мною, а коли вже мушу бути щирий, як на великодній сповіді, то я сам уважаю себе її боржником, — за цю третину с в о б і д н о г о, хоч не завжди легкого та й понад міру щасливого життя, тим саме цміннішого, що й було воно не легке.

Ікер

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Д-р І. Ви-ч

СПОМИН ПРО ЗДОБУВАННЯ МІСТА

(1)

Присвячую св. пам'яті професора Дениса Коренця, кол. директора торговельно - кооперативних шкіл у Львові, у 25-ліття його смерти.

Бувають спомини, в яких старість згадує, тужить за молодістю, — сантиментальні спомини, які ідеалізують минуле, часто недійсне, вимріяне; спомини про великі події й видатні постаті, в яких надміру перенаголошено біографічні моменти авторів та однобічно насвітлено події провідних сучасників.

Але бувають спогади про початі й не докінчені акції, не зреалізовані задуми, які спонукують до роздумів над сучасністю, хоча й у змінених обставинах, шукають у ній аналогій і прикладних для порівнянь постатей. Бо й обірвані акції, не зреалізовані ідеї не завжди лишаються тільки архівним матеріялом. Бувають у них, у діях і задумах, не раз тихих учасників подій, які самі й не мали провідних аспірацій, тривкі „лекції історії".

В обставинах наших днів не багато таких, що їм такі „лекції" нашого, не так давно минулого цікаві, але стверджують деякі чужі досвіди, що такими лекціями історії, злегковаженими дітьми, зацікавлюються деколи онуки чи правнуки. Люди минаються, а їх добрі й лихі вчинки, задуми й ідеї тривають довго. Тихі постаті громадської праці, ідеалісти, задивлені в велику мету, часто губляться в історії. Обов'язок зрілого й вдячного громадянства не забувати о тих ідеалістів добровільного обов'язку.

В цьому нашому спомині, з кількома ще живими співробітниками й численними учнями, студентами св. п. Дениса Коренця (1875-1946) хочемо згадати й нагадати його незабутній приклад, працю й цінні думки та пляни на тлі головно міжвоєнної його діяльности.

При цій нагоді нагадаємо, що новіша наша історіографія висвітлила вже чимало подій політичного, літературного характеру того міжвоєнного, багатьом ще пам'ятного, періоду, але поза її належною увагою залишається важливий паралельний, дуже цікавий соціокультурний процес українського народу в тих тяжких часах. Хоча проходив він у неоднакових умовинах на наших центральних, східніх та західніх землях, мав він подібне, основне історичне спрямування, — вирівняти й надолужити дуже прикрий недолік, що виявився так різко в наших невдачах визвольних змагань і відродженого державного будівництва.

Надовго втрачене й відчужене місто на наших землях у наслідку несприятливих політичних причин нашої історії не було з нами в ті роки визвольного зриву, бувало нам вороже своїм у значній мірі чужим національним і соціяльним елементом. Зараз таки після невдач збройного здобуття нашого міста почався рух на місто іншими шляхами й засобами, його обсади, радше здоровим відрухом і силою невблаганних конечностей, під пляновою акцією, що її раціональні методи тоді не були можливі та й мало-хто їх як слід тоді усвідомлював.

Історія цього процесу досі належно не виведена і соціологічно не проаналізована. Нагадую тут лише цю справу, бо в короткій статті годі це здійснити й охопити всю її широту та складність. Обмежуся тільки частинною принагідною характеристикою того руху на обмеженій території західньоукраїнських земель при нагоді вшанування пам'яті одного з головних подвижників того руху, який свідомо накреслював і намагався реалізувати плянову його акцію.

Сл. п. Денис Коренець народився в родині управителя школи в Ланах, передмісті Стрия. Вже під час своїх гімназійних студій у Стрию був свідком пожвавленого громадсько-економічного руху рідного стрийського Підгір'я.. Обсервував діяльність Євгена Олесницького, провідника того руху та його співробітників, о. Є. Горанена, о. О. Бобикевича, о. О. Ніжанковського і ін., з метою створити зорганізовану, свідому політичну силу з широких народних мас шляхом їх економічного скріплення.

До тієї акції в Стрийщині був причетний і батько Дениса, тож і у власному домі дихав він тією громадською атмосферою. Ширше ознайомився з нею в цілому краю під час своїх університетських студій у Львові 1893-1897, тоді, коли саме почав свою велику працю прибулий (1894 р.) з Києва до Львівського університету проф. Михайло Грушевський.

Студіював Д. Коренець історію й географію. Опріч інших приписаних лекцій у професорів тих предметів, особливу увагу присвячує він лекціям з історії України-Руси проф. Грушевського і скоро входить у круг найближчих йому студентів і пізніших співробітників у Науковому Т-ві ім. Шевченка.

Молодий адепт науки особливо захопився студіями Козацької Держави років гетьманування І. Виговського, опублікував працю п. н. „Зносини гетьмана Івана Виговського з Польщею". Але, не зважаючи на заохоту збоку свого наукового керівника й признання критики, Д. Коренець враз перервав наукову кар'єру не лише тому, що був переобтяжений педагогічною працею на початковій своїй посаді в гімназії у Перемишлі (1898-1902), але, як пізніше згадував (не перестаючи, зрештою, ніколи тужити за науковою роботою), студії історії дали йому стимул до роздумувань над сучасною нашою дійсністю та до тієї громадської праці, яку він мав змогу обсервувати в Перемишлі в крузі громадських діячів під проводом д-ра Теофіля Кормоша й свого директора Г. Цеглинського, — їх мобілізацію української інтеліґенції до громадсько-економічної акції в окрузі.

Молодий учитель, доцінюючи вагу цієї акції, включився до співпраці. Шкільна влада не радо дивилася на громадську діяльність учителя і перенесла його далі на захід, до польської школи в Кросні. Але по двох роках удалося йому повернутись до Перемишля.

В цій твердині наших західніх меж почав Д. Коренець свою практичну економічно - організаційну діяльність у Спілці для Господарства і Торгівлі (засн. 1899 р.) — закупівельно-збутовій кооперативі повітового засягу. За взором тієї спілки пішли деякі інші міста Галичини, і на цій базі постало їх об'єднання у Львові — Крайовий Союз Господарсько-Торговельних Спілок, — Торговельний Синдикат Т-ва „Сільський Господар" у Львові. Ця організована крайова кооперативна централя закупівельно-збутової сільсько-господарської кооперації на західньоукраїнських землях між війнами відома під скороченою назвою „Центросоюз". Головою її Ради (президентом) був до 1930 р. бл. п. Д. Коренець.

(Далі буде).

ВИЯСНЕННЯ

У зв'язку з проголошенням в українській пресі спростування за підписом канцлера о. д-ра Івана Хоми з Риму, оцим бажаємо звернути увагу всіх вірних, доброї волі, що:

1. В надрукованому в „Свободі", 31-го березня 1971, Становищі Президії СКВУ до окремих церковних і громадських справ, сказано: ... „Президія прийняла до відома ствердження Митрополита Кир Максима Германюка про те, що Митрополит УКЦеркви в ЗСА ВПреосв. Кир Амврозій Сенишин долучив свій підпис до згаданої петиції (до Папи Римського в справі створення Патріярхату УКЦ) в окремому листі до Папи Римського з датою 15 травня 1970 р., із змістом якого Митрополит Германюк мав змогу познайомитися".

Також в надрукованій у цьому ж щоденнику, 31-го березня 1971 р., „Заяві Українських Католицьких Єпископів ЗСА", між іншим, стверджено: ... „2. Також прохання української католицької Ієрархії, зібраної на Архиепископському Синоді в 1969 р. в Римі, звернене до Святішого Отця Папи Павла VI про створення Києвсько-Галицького Патріярхату, було підписане всіми українськими католицькими Владиками ЗСА, з тим, що підпис Митрополита Амврозія Сенишина в цій справі був долучений письмом до Святішого Отця Папи Павла VI пізніше, саме 15-го травня 1970 р."

2. ВПреосв. Митрополит Амврозій Сенишин не брав участи в будь-якому „американському византійському Синоді". Такого Синоду на американській землі ніхто не міг скликати і не скликав.

о. шамб. Михайло Федорович
Канцлер

Студентство округи Олбані — Героям Крут

Олбані, Н. Й. (Т.Б.) — Українська Студентська Громада Трой і околиці влаштувала в залі Українського Клюбу в Коговс дня 14-го лютого святкову академію в пам'ять студентів-героїв, що полягли під Крутами. Голова Української Студентської Громади — Марта Кухар — відкрила академію вступним словом. Уляна Коргун виголосила в українській мові доповідь, відтак Оксана Павлів виголосила доповідь про бій під Крутами і його значення в англійській мові. Студентський хор під проводом диригента Ярослава Кушніра, що багато причинився до підготови академії, відспівав „Заквітчали дівчатонька" Р. Купчинського та „Слава Героям" Сметани. Петро Чупка й Орест Мандрусяк продеклямували поему Д. Корбутяка „Крути". Співочий пластовий гурток „Жайворонки" відспівав дві пісні: „Не журіться юні друзі" та „Гей степами" при супроводі гри на гітарі Оксани Цьолко. Поему Б. Лепкого „До 359" рецитували Марія Кошикар і Михайло Борецький. Євгенія Бережанська продеклямувала поему В. М. Янова „Крути". Проф. Володимир Літинський, опікун УСГ, відспівав „Думу" В. Кулика й „Засумуй трембіто" В. Безкоровайного при фортепіяновому супроводі Нусі Павлів. Академію закінчено українським національним гимном. Заля була виповнена по береги численною публікою з цілої околиці. Дохід із Свята Крут та з коляди — 175 дол. вислано на Гарвардський Центр Українських Студій.

ЗАЯВА

Напередодні маніфестації в обороні прав помісности Української Католицької Церкви в неділю 4-го квітня ц. р. у Філядельфії, вважаємо за відповідне ствердити наступне:

1. Український католицький мирянський рух діяв і діє в повній льояльності до голови Вселенської Католицької Церкви, Їх Святости Папи Павла VI і до голови Української Католицької Церкви Верховного Архиепископа і Кардинала Кир Йосифа Сліпого. Всякі твердження в противному до повищого становища, без огляду з якого джерела вони не походили б, не відповідають правді і їх треба вважати звичайними чутками.

2. Український мирянський рух ніколи не ставив під сумнів будь-якої правди віри, і тим він засадничо відрізняється від мирянських рухів деяких народів сучасного світу. Український мирянський рух є натомість промотором змагань за права нашої знедоленої Церкви та за її єдність Києво - Галицького Патріярхату найкраще забезпечить єдність Української Католицької Церкви.

3. Ціллю маніфестації у Філядельфії є запротестувати перед усім світом проти неправильної номінації Владики-Помічника Філядельфійської Архиепархії без відому і понад голови Їх Блаженства Верховного Архиепископа і Кардинала Йосифа Сліпого та Синоду Єпископів УКЦеркви; підчеркнути нашу льояльність до голови Української Католицької Церкви; вимагати від наших Владик введення в життя Постанов Четвертого Архиепископського Синоду УКЦеркви для того, щоб остаточно завершити структуру помісности нашої Церкви Патріярхатом. Закликаємо все українське суспільство до найбільш чисельної участи у маніфестації, щоб засвідчити нашу національну зрілість і готовість боронити права нашої Церкви і Народу.

4. У зв'язку з появою становища Президії Секретаріяту СКВУ, Заяви українських католицьких Владик і окремої Заяви Філядельфійського Митрополита, вважаємо за відповідне ствердити слідуюче:

а) Український католицький мирянський рух і його організовані клітини не несуть відповідальности за розбиття українського суспільства на церковному і громадському полі. Вони почалися з хвилиною введення зміни календаря, пособлювання латинізації і денаціоналізації нашої молоді, а особливо від останнього Архиеп. Синоду, в якому не взяв участи Митрополит Амврозій Сенишин. Відвідини Кардинала Максиміліяна де Фюрстенберга в грудні 1969 року, заперечення ним Четвертого Архиепископського Синоду і відсутність реакції наших Владик причинилися до занепаду довір'я до них серед загалу вірних;

б) Від грудня 1969 року до сьогодні було подостатком часу на те, щоб структуральні справи нашої Церкви направити для її добра, у згоді з цілим Єпископатом та мирянством. Замість того почалися прояви володіння Східньої Конгрегації із запереченням законности Синоду українських Владик. Відсутні були також спільні дії Владик або і комунікація їх з Верховним Архиепископом. Знову ж недавня номінація о. Івана Стаха зрушила мирянство до активного протесту;

в) Заяви, що появилися в пресі останніми днями, не можуть заступити конкретних дій, ані прогаяного часу. Миряни вимагають не заяв, а конкретних дій за права і помісність нашої Церкви.

5. Стоїмо на принципі повної єдности нашої Церкви у Києво-Галицькому Патріярхаті.

Товариство Священиків ім. св. Андрея
Крайове Товариство за Патріярхальний устрій УКЦ
Товариство Українських Студентів за помісність УКЦ

Баль дебютанток Пластової Станиці в Нюарку

Нюарк (Л. К.) — 20-го лютого ц. р. відбувся баль дебютанток пластового гуртка „Калини", з рамени місцевих Пласт Прияту і Пластової станиці.

У репрезентативній залі Бирчвуд Менор, у Випані Н. Дж. — удекорований китицями калини, що є емблемою гуртка дебютанток, при відблиску канделябрів і мерехтіння свічок, пройшла репрезентація дебютанток поруч з їхніми ескортами.

До подіюм залі, впровадила їх пані Августина Хомова і п. Ярослав Яворський. П-і Августина Хомова — ініціяторка щорічних пластових дебютів в Нюарку, зуміла кожному із цих дебютів надати нового кольориту. П-ві Яворському належиться признання за вмілість впорядковано й гармонійно провести церемоніял презентації. Дебюти, тепер у нас, повсякденний ритуал, але усі вони мають ту позитивну прикмету — об'єднання громади в одне родинне суцілля.

На окремішню увагу заслуговує церемоніял одного із уклонів дебютанток, коли вони разом з ескортами уставившись у великий круг, схиляють голови в глибокому поклоні перед публікою, віддавши належне своїй громаді. Це якби натяк на давні звичаї на Україні, коли молоді клонились перед батьками.

Станичний п. Дам'ян Ліщинський, вітав сердечно дебютанток, на їхній межі — ще дитячих років і вже юности. Він підкреслив велику вагу їхнього єднання в пластові гуртки — в праці для нашого майбутнього.

На залі, як і щорічно грала оркестра В. Гірняка.

Особлива подяка належиться Комітетові Пласт Прияту, очолюваного п. А. Тимкевичем, за їхню дбайливу підготову до цього врочистого вечора. Присутніх на залі було біля 400 осіб.

В презентації брало участь 15-ть дебютанток. Їхні прізвища та їхніх ескортів: Оленка Паславська і Володимир Зарицький, Касандра Ільницька і Юрій Чировський, Бетті Джейн Цап і Андрій Пінковський, Квітка Кузів і Ігор Савчук, Тетяна Басняк і Богдан Степан Футала, Христина Марія Коленська і Ігор Раковський, Марта Анна Возняк і Богдан Томків, Христина Софія Возняк і Юрій Мак, Зірка Стебельська і Андрій Стефанівський, Андріяна Хома і Олександер Орест Яворський, Марта Богданна Гуралечко і Андрій Ярош, Маруся Богацька і Нестор Голинський, Христина Анна Миндюк і Микола Андреадіс, Юліяна Марія Тиховська і Петро Гавришенко.

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 1-го квітня 1971 р. помер у Балтіморі
наш Найдорожчий
БАТЬКО І ДІДУНЬО

бл. п.
АНДРІЙ ЗАХАРКІВ

Покійний народився у Вишнівчику, Підгаєччина, проживши 89 років. Учасник Визвольних Змагань, довголітній голова читальні „Просвіта", диригент хору та дяк при церкві у рідному селі. Прикладний господар, відданий завжди кооперативно-громадській справі. До Америки прибув 1949 р., включився в церковно-громадське життя та став членом УНСоюзу з цілою родиною.

ПАНАХИДА відбудеться в неділю, 4-го квітня ц. р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Целер (Волф і Істер).

ПОХОРОН в понеділок, 5-го квітня 1971 р. о год. 8:30 рано з похоронного заведення до церкви св. Михаїла, відтак на парафіяльний цвинтар.

Горем прибиті:
син — МИХАЙЛО з дружиною АННОЮ
син — інж. ОСТАП з дружиною ІРЕНОЮ
дочка — АННА з мужем інж. ОСТАПОМ СТЕЛЬМАХОМ
син — МИКОЛА в Україні
внуки — УЛЯНА і РОМАН СТЕЛЬМАХ
свати, близька і дальша родина в Америці та Україні

В глибокому смутку повідомляємо
Рідню, Приятелів і Знайомих,
що 26-го березня 1971 р. упокоїлася у Бозі,
прийнявши Найсвятіші Тайни,
на 60-му році трудолюбивого життя,
наша Найдорожча і Незабутня
ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.
ІРИНА ОКСАНА ДУРБАК
народжена Михайлів

учителька на Рідних Землях і на еміграції.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 29-го березня 1971 року з Української Католицької Катедри св. о. Николая в Чікаґо, Ілл. на цвинтар названої церкви.

Горем прибиті:
БОРИС — муж
МАРУСЯ і ПАВЛО — діти
ДАРІЯ і ГНАТ БАЛАЗЮКИ — сестра з мужем
ІВАННА і НЕСТОР ГОРОДИСЬКІ — сестра з мужем
ЕВГЕН і БОГДАННА МИХАЙЛОВІ — брат з дружиною
МАРІЯ і СТЕПАН АНТОНІВИ — сестра з мужем
Сестрінки і братанки з родинами

Адреса родини: 2239 W. Walton St., Chicago, Ill. 60622

Бажанням Покійної було, щоб замість квітів, складати пожертви на збільшення рядів українських священиків у Аргентині (Mons. Andres Sapelak, Casilla 28 — Suc. 7, Ramon Falcon 3960, Buenos Aires, Argentina).

Ділимося сумною вісткою з Рідною і Приятелями,
що дня 24-го березня 1971 року відійшов у Вічність,
на удар серця,
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

сл. п.
СТЕПАН ВИТВИЦЬКИЙ

уроджений в селі Підгороддя, пов. Рогатин

ПОХОРОН відбувся дня 26-го березня 1971 року о год. 11-ій рано з похоронного заведення Bravlak, Whippany, N.J., а відтак на цвинтар Restland Memorial Park, E. Hanover, N.J.

Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ з дому БЕЛНІВ
сини: ЯРОСЛАВ з дружиною СТЕЛЕЮ
РОМАН з дружиною ДІЯНОЮ
дочка — ДІЯНА з мужем ЮРІЄМ
внуки: STEPHEN R., ERIK C., ROBERT M., PAUL A.
брати: ВОЛОДИМИР і ЗЕНОВІЙ в Україні
сестра — СОФІЯ в Grand Rapids, Mich.

Ділимось сумною вісткою із Знайомими та Приятелями,
що в Канаді, дня 17-го березня 1971 р., згинув трагічно
на шляху, у нещасливому випадку,
18-літній студент

ВАСИЛЬ ТЯЖКИЙ

наймолодший син п-ва Олекси й Анни Тяжких. Залишив горем прибитих своїх Батьків, сестру Лесю і брата Любомира.

Покійний і його батьки — Олекса та Анна належали і є членами УНСоюзу.

Цією дорогою складаємо Родині якнайглибші співчуття, а Покійному Василеві нехай Канадійська земля буде легкою.

Замість квітів на могилу Покійного, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд „Свободи".

АНДРІЙ МАСНИЙ, Амгерстбург

Увага! СТЕЙТ НЮ ДЖЕРЗІ! Увага!

РИТМ УКРАЇНИ

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ
КУБАНСЬКИХ КОЗАКІВ

(Виступали 90 разів на телевізії та в 21 країнах світу)

та відомих гостей, мистців-солістів:

ГАЛИНИ МИНАЇВ-АНДРЕАДІС та РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ
Муз. супр. МАРІЯ ЦІСИК, оркестра ТАДЕЯ КОМАРЯ, Вінніпеґ, Кан.

Неділя, 18-го квітня 1971 р., год. 7:30 веч.
SYMPHONY HALL, 1020 Broad Street, NEWARK, N.J.

Квитки в передпродажу:
Нюарк-Ірвінґтон й околиця
Дніпро — 373-8783
Салямандер — 374-5768
Базар — 374-6146
Джерзі Сіті:
„Самопоміч" — 795-4061
Клифтон-Пассейк:
Крамниця „Січ" — 472-2303
Трентон:
Базар — 932-0306
Елизабет:
Крамниця Іванців — 352-3755
Бавид Брук:
Ю.Безсонів — 246-0549

Чистий прибуток: на Гарвардський Центр Українських Студій.

РИТМ УКРАЇНИ
СВІТОВОЇ СЛАВИ
КУБАНСЬКІ КОЗАКИ

Увага! НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!

ПРИ СПІВУЧАСТІ СЛАВНИХ МИСТЦІВ-СОЛІСТІВ:
Роми Прийми-Богачевської, Галини Минаїв-Андреадіс, Марії Цісик, Тадея Комаря і його оркестри з Вінніпеґу, Канада

КОНЦЕРТ ВІДБУДЕТЬСЯ
Коли: в неділю, 11-го КВІТНЯ 1971 року. Початок: о год. 4-ій по пол.
ДЕ: в HUNTER COLLEGE ASSEMBLY HALL
(695 Park Avenue і ріг 69-ої вулиці, МЕНГЕТЕН)
КВИТКИ: „АРКА", „ЕКО", „СУРМА" і „САМОПОМІЧ" І ПРИ ВХОДІ НА ЗАЛЮ.

І. СМОЛІЙ
У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'Ї
Ціна 2.00 доляри
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

АРКАДІЯ ОЛЕНСЬКА-ПЕТРИШИН
ІНДИВІДУАЛЬНА ВИСТАВКА КАРТИН ТА РИСУНКІВ
6-17 квітня 1971 року
BODLEY GALLERY, 787 Madison Avenue, NEW YORK CITY

КОНЦЕРТ
ДІВОЧОГО ХОРУ
„ЄВШАН ЗІЛЛЯ"

Неділя, 25-го квітня 1971 р., год. 7:30 веч.
в залі Irvington High School

Диригент — Борис Садовський
Фортепіяновий супровід — В. Білинський

В програмі Концерту виступить танцювальний ансамбль „ВЕСЕЛКА" під кер. Р. СТРОЦЬКОГО

Адміністратор Е. НАКОНЕЧНИЙ

Увага! Повідомлення Увага!
про появу нових англомовних видань

FATHER AGAPIUS HONCHARENKO
First Ukrainian Priest in America
by THEODORE LUCIW
Сторінок: 228 — Ціна: дол. 7.50.

U.S.A. AND THE SOVIET MYTH
by LEV E. DOBRIANSKY
Сторінок: 274 — Ціна: дол. 6.50.

Організаціям, бібліотекам, книгарням як теж поодиноким особам, що замовляють більше як два примірники книжки — книгарський опуст.

Замовляти:
UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, INC.
302 West 13th Street New York, N.Y. 10014

ЗАМОВЛЕННЯ:
До Українського Конґресового Комітету Америки в Ню Йорку
Прошу переслати слідуючі книжки:

на нижче подану адресу

Належність в сумі __________ пересилаю.
Підпис ______________________

Союз Українських Підприємців у Маямі

Флорида славиться туристикою. Лагідний клімат приваблює поселенців з півночі, в тому числі й українців. Ростуть, як гриби по дощі, українські підприємства.

В січні ц. р., ініціятивною групою в Маямі, був зорганізований Союз Українських Підприємців. Членами цього Т-ва, є також підприємці з Голивуд та Ляудердейл.

Склад Управи: Ярослав Романишин — голова, Степан Венгльовський — заступник, Володимир Трач — секретар, Василь Бора — скарбник. Контр. Комісія: А. Угляр, М. Курман, С. Пригода. Союз Українських Підприємців є членом Українського Конґресового Комітету Америки, є аполітичною, загальноукраїнською організацією, яка інформуватиме своїх членів, а також підприємців, які бажають оселитись в Флориді.

Союз Українських Підприємців провадитиме дискусійними панелями на економічні теми та видаватиме бюлетень. Займіться організацією інформативного бюра, щоб українці туристи мали можливість перебувати в мотелях і готелях українських підприємців.

„Свій до свого" — клич Т-ва! Бо, в своєму середовищі є приємніше, веселіше і гріш йде до української кишені.

Незаперечним фактом є те, що Флорида, є відповідним грунтом для людей „бизнесу". А, люди „бизнесу" — це люди діла. Добра господарка родини, країни — це хребет, це основне. Прикладом УНС, всі Відділи якого належать до УККА, і масток цієї організації є 36 мільйонів дол., це значить, що організованим єдиним фронтом, можна осягнути багато.

Отже, не вагаймось, не тратьмо часу, вписуймось в члени та прихильники Союзу Українських Підприємців в Маямі, Флорида.

Т. Запорожець

Сходини бойків в Чикаґо

7 березня 1971 р. відбулися в Чикаґо сходини громадян, що походять з Бойківщини, в яких взяли участь 22 особи. На сходинах член Головної Управи Т-ва „Бойківщина" і головний редактор „Літопису Бойківщини" проф. Олександер Бережницький виголосив доповідь про Бойківщину. Накресливши межі Бойківщини, прелеґент звернув увагу на мистецьку творчість бойків у формі народної ноші, вишивок, ткацьких варстатів, писанок, різьби, глиняних виробів, архітектурного будівництва, зокрема дерев'яних церков, та словесної творчости. Т-во „Бойківщина" взяло на себе обов'язок зібрати і видати матеріяли про побут, культурно-освітне, релігійне, суспільно-громадське і політичне життя бойків та їхню мистецьку і практичну творчість, бо все це є неоціненним скарбом усього українського народу. Тож колишні мешканці Бойківщини повинні в тому напрямі допомогти.

По запитах та гутірці у діловій і дружній формі, вибрано ініціятивний комітет у складі: проф. Адам Антонович — голова; члени: Михайлина Рен, Соломія Кавка, мгр Ничай, Микола Сенчишак і Володимир Андрушко. Намічено — по можності у скорому часі — скликати ширші сходини бойків, вибрати управу комітету і приступити на терені Чикаґо до здійснювання програмових завдань Т-ва „Бойківщина".

Зразки вишивок, писанок, світлини церков та іншої бойківської мистецької творчости, що їх проф. Ол. Бережницький пред'явив, присутні із зацікавленням оглядали.

На сходинах п. Микола Сенчишак зложив даток 100 дол. на Видавничий Фонд „Бойківщини".

В. А.

У Вінніпеґу показали частину драми „Бояриня" Лесі Українки

Вінніпеґ. — Чи не перше сценічне втілення в Канаді забороненого в Україні твору Лесі Українки, віршованої драми „Бояриня", відбулося під оплески вдячних глядачів у переповненій великій залі „Плейгавз Театру" 28 лютого, на концерті в пошану Лесі Українки. Третю дію з „Боярині", як писав тижневик „Поступ" з 21 березня, „зразково вирежисерувала п-і І. Туркевич-Мартинець і в якій усі виконавці ролей — О. Бондарчук, М. Дяків, А. Ґембарська, заслужили на справжні ґратуляції". Концерт влаштував Відділ Союзу Українок Канади під керівництвом Г. Рослицької. Доповідь про життя і творчість великої поетки і драматурга зробила д-р Марина Рудницька. У мистецькій частині, крім показу уривку „Боярині", де українка Оксана вмирає з туги за Україною в Петербурзі та закликає боротись проти поневолювача всіми силами, виступали: Вокальний Ансамбль при катедрі св. Володимира, Жіночий хор ім. О. Кошиця, молоді рецитаторки та ін.

„Шестидесятники" СУМА зустрілися на оселі

„Шестидесятники" СУМА, про яких вже згадувалося на сторінках нашої преси, це члени Міжосередкової Дружини Культурників ім. Василя Симоненка. Дружина ця оформилася літом м. р., об'єднуючи в свої ряди тих Дружинниць і Дружинників СУМ, що цікавляться культурою і вивчають одну із ділянок науки, або мистецтва. Окремі клітини „Шестидесятників" оформляються саме в Ню Йорку, Дітройті і Клівленді, а в Чикаґо вже діє Осередок Праці Дружинників Культурників СУМА. Управа Дружини видає інформативний бюлетень „Шестидесятник", якого 4-те число (12 сторінок), появилося перед тижнем.

З метою уточнення пляну праці Дружини Культурників на найближчі місяці, та обговорення і вирішення ряду організаційних справ, Управа скликала „Шестидесятників" із східніх стейтів, на Ділову Зустріч, що відбулася на оселі СУМА в Елленвіл, в суботу, 27-го і в неділю 28-го березня ц. р.

Дружинники - Культурники радили між іншим: над формою і датою Інавґураційної Промоції ініціяторів і основників Дружини, над формою офіційної участи у відзначенні 100-річчя з дня народження Лесі Українки та Василя Стефаника, над можливостями зорганізованої участи „Шестидесятників" у світовій Зустрічі Дружинників СУМ, над засобами і формами рішучих протестів проти нищення ворогом української культури, та християнських традицій українського народу, і проти в'язнення наших братів і сестер та обмосковщування України.

У цій Зустрічі „Шестидесятників" взяли участь: голова Г. У. СУМА мґр Євген Гановський, та гол. дорадник Дружини, маєстро Євген Курило.

Подібну Зустріч Дружинників Культурників із західніх стейтів плянується під кінець квітня, або травень.

Володимир Курило
голова Дружини

БАЗАР СУА В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — 71 Відділ Союзу Українок Америки в Джерзі Ситі влаштовує передвеликодній традиційний Базар у неділю 4-го квітня, в кафетерії парафіяльної школи при церкві св. Петра і Павла. Писанки, вишивки, українську кераміку та різне домашнє святкове печиво можна набувати після кожного Богослуження.

До 50-ліття поета Бориса Олександрова

Дітройт, Мич. — У приміщенні Українсько - Американського Осередку при вул. Карпентер у суботу 3-го квітня відбудеться з ініціятиви Культурно - Громадського Клюбу, літературний вечір поета з Канади Бориса Олександріва, якому сповнилося 50 літ життя. Борис Олександрів народився в 1921 р. в Ружині на Житомирщині, середню школу закінчив в Україні, Бібліотечну Школу закінчив у 1962 р. в Канаді, славістичні студії в Оттаві в 1964 р., де здобув ступінь „мастера". Працює бібліотекарем. Перша збірка віршів Б. Олександріва вийшла в Австрії в 1946 р. під наг. „Мої Дні", другу йому видало Об'єднання „Слово" під наг. „Туга за сонцем", куди ввійшли писання з 1945-65 рр. Крім лірики і сатиричних творів, під псевдонімом Свирид Ломачка, займається перекладами чужомовних поетів, друкує статті в журналах „Сучасність", „Нові Дні", „Молода Україна", зокрема про М. Рильського, про „Собор" О. Гончара та ін. Пластовий журнал „Юнак" з березня 1971 р. повідомив, що „в нього вже є готовий до друку переклад твору Кнута Гамсуна „Редактор Люнґе" із вступним словом проф. д-ра К. Біди з Оттави". В тому ж числі „Юнака" на відзначення 50-ліття народження Б. Олександріва поміщено кілька його ліричних творів: „Каштан лишився", „Чекання", „Як складати вірші". На літературному вечорі в Дітройті, крім автора виступить з читанням його творів Ю. Починюк та ін., а вступне слово виголосить М. Гарасевич.

Загальні збори Українського Народного Дому в Ню Гейвені

Ню Гейвен (М.Я.) — В неділю, 7-го березня 1971 р. відбулися тут Загальні Збори Українського Народного Дому. Зборами проводив д-р Михайло Снігурович — предсідник, секретарював Богдан Данко.

По звітах голови і поодиноких референтів уступаючої Управи, Збори уділили абсолюторію і вибрали нову Управу, в більшості залишаючи дотеперішній склад: Михайло Пушкар — голова, Богдан Антонишин — заступник голови, Володимир Березовський і Богдан Данко — секретарі, Александер Кольман — касир, Василь Гачкевич — помічник касира, Дмитро Малик — книговод, Роман Дзюба — імпрезовий референт, Іван Самотіха — господар, Степан Данів — член Управи. Контрольна Комісія: Проф. Іван Телюк, Богдан Лисяк, Григорій Гіна, Михайло Дуда і Степан Фіголь. Минулий рік праці виказав постійний зріст членства й фінансів товариства. Зокрема, недавно набутий сусідній дім показався доброю інвестицією. Збори привітав від місцевого Відділу УККА, голова цього Відділу д-р Михайло Снігурович вказуючи на важливість існування Українського Народного Дому в Ню Гейвені, та побажав новообраній Управі успішної каденції.

ІСТОРИЧНІ ПАМ'ЯТКИ ТА КУЛЬТУРНІ СКАРБИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

праці. Наші об'єднані зусилля мусять піти в тому напрямі, щоб ані цента боргу не залишилося на цих забудованнях. Треба, щоб ці об'єкти були не тільки як слід відреставровані, але й вивінувані в культурні скарби нашого мистецтва та історії, щоб гідно інформували про минуле та сучасне нашого народу. Зробімо все можливе, щоб ця історична амбасада нашої Церкви була живою та атрактивною для своїх і чужих.

Якщо ми не збережемо церкви св.св. Сергія і Вакха, то це буде такий самий злочин, який доконано в Києві, коли горіла бібліотека Академії Наук, але з тією різницею, що в Києві діяла чужа злочинна рука, а тут завинила б наша матеріяльна дрібничковість. Хай буде велика дяка Блаженнішому Иосифові за цей історичний жест! У відповідь на нього хай відгукнуться наші щедрі серця.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

(ліцензія В/О „ВНЕШПОСИЛТОРГ")

добре відома фірма, яка на протязі багатьох літ скоро і точно обслуговує своїх багаточисленних клієнтів у висилці пачок-дарунків в Україну й інших частин СССР.

Відборець нічого не платить.
Тисячі задоволених клієнтів.
Всі посилки забезпечені.
Гарантована скора і точна достава.

Всі наші відділи мають на складі великий вибір високоякісних товарів по дуже поміркованих цінах.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

приймає замовлення на ЦЕРТИФІКАТИ ДАРУНКІВ, автомобілі, холодільники, телевізії, радіо transistor, звуко-записувачі і багато інших товарів, також АПАРТАМЕНТИ для своїх кревних і приятелів, які живуть в Україні і СССР.

За інформаціями і безплатними каталогами, звертатись до головного бюра або до всіх наших відділів.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N.Y. 10036
Tel.: 245-7905

ВІДДІЛИ:	Телефон:
New York, N.Y. 10003, 39 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011, 135 W. 14th St.	CH 3-2583
Brooklyn, N.Y. 11211, 370 Union Avenue	EV 4-4952
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127, 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206, 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Ave.	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111, 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111, 1082 Springfield Avenue	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave.	365-5255
Hartford, Conn. 06114, 200 Franklin Avenue	246-9274
Lakewood, N.J. 08701, 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511, 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106, 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J., 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson 1, N.J., 99 Main Street	274-6400
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115, 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Conn., 905 Bank Street	PL 6-6766
Warren, Mich. 48092, 29200 De Quindre ½ Block North of 12 Mile Road	751-6760/1
Woodhaven, N.Y. 11421, 94-08 Jamaica Avenue	441-4712
Worcester, Mass. 01610, 169 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street	RI 3-0440

Різне

САМІТНИЙ, СТАРШИЙ ВДІВЕЦЬ,

українець, пошукує господині-українки до провадження дому. За домовленням телеф. у Філядельфії:

(215) LI 9-9295

Розшуки

Д-р СТЕФАН ЗОЩУК
пошукує
Д-р ДОННУ ЗОЩУК
Адреса:
Dr. Med. Zoszczuk Stefan
Chief Surgeon
Imperial Body Guard Hospital
Addis Ababa, Ethiopia
P.O. Box 2276

Real Estate

7½ кім. дім, 6 р. старий, на 5½ акр. площі чудового саду. Тільки $36,000.
Йонкерс. 9 род. мур. дім, недалеко української церкви. $65,000.00.
Багато різних домів та бизнесів у всіх околицях Ню Йорку.
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel. 477-6400

Farms & Country Homes

НАЙКРАЩІ ПОСІЛОСТІ РІЗНОГО РОДА ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ.
KOPP OF KERHONKSON, NY
(914) 626-7500

INTERTRADE EXPRESS CORP.

ПЕРШІ МИ ВАМ ЦЕ СКАЗАЛИ, А ТЕПЕР ВАШІ КРЕВНІ ЦЕ ПОТВЕРДИЛИ. Замовляйте тільки

Спеціяльні Цертифікати рублів в Україну

— це найліпший дарунок.

Спеціяльні рублі є варта чотири рази більше, як звичайні рублі. Ваші кревні можуть дістати що хочуть за незначну частину від регулярної ціни — в дійсності за одну четверту від звичайної ціни або й менше. Деякі артикули мають таку низьку ціну, що вони становлять вартість 10.00 рублів за 1-го дол. Пишіть або телефонуйте до нас, а ми вишлемо Вам АБСОЛЮТНО ДАРОМ, наш новий ілюстрований каталог. Тоді Ви переконаєтеся, що СПЕЦІЯЛЬНІ ЦЕРТИФІКАТИ РУБЛІВ, є найліпшим дарунком. Достава до дому 3-4 тижні. Ставка: $2.13 за один спеціяльний рубель. Абсолютно жадної іншої оплати. Можете слати кожну кількість. Повна гарантія. Замовляйте тепер. Замовляйте тільки через

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
П'ятий поверх
New York, N.Y. 10010
Tel.: 982-1530

ДУЖЕ ВАЖНЕ!
АВТОМОБІЛІ. Тільки на короткий час.
МОСКВИЧ 408 IE $2.875.00
МОСКВИЧ 412 IE $2,995.00
ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗАЗ 966 $1,895.00
Тільки дуже обмежена кількість. Тому не чекайте — замовляйте тепер. Наша спеціяльність — це замовлення на кооперативні помешкання.

Питайте за нашим даровим каталогом.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК У КОЖНУ ХАТУ!
ПОВНА
„ВОСКРЕСНА УТРЕНЯ"
(ДВІ ПЛАТІВКИ)
наспівана Хором св. Варвари у Відні
Ціна 13.00 дол. з пересилкою.
Замовлення враз з чеком проситься слати на адресу:
DNISTER
2399 West 11th Street Cleveland, Ohio 44113 USA
Питайте за каталогом українських платівок
В-ва „Хвилі Дністра"

Широко відомі ЧАЙНІ ЗЕЛА МОНАХА! Хатні ліки з роду в рід! Славетне природне лікування численних недуг. Вибирайте й почувайте себе краще! Мішанка чайних зел ч. 1 — на артрит, печінку і жовчевий мішочок, — ч. 2 — на нестравність і гази, — ч. 3 — легкий прочищувальний чай, — — ч. 4 — нерви, безсонність, — ч. 5 — нирки, сечовий провід, — ч. 10 — ревматизм, серце, — ч. 11 — природне зменшування ваги. Кожна вел. пачка, включ. пересилку, $2.50.

Поручаємо вигідні ЧАЙНІ ЗЕЛА В ПІГУЛКАХ: ч. 16 — 100 пігулок, щоби втратити вагу $3.00, ч. 25 — 80 піг., артрит, печінка $3.00, ч. 26 — 50 піг., прочищувальні зела $2.00, ч. 27 — на відпруження і кращий сон $2.00, ч. 39 — китайський „корінь Джінзенґа", 80 піг., для мужчин $12.00, ч. 57 — на ревматизм і серце, 80 піг. $3.00, ч. 59 — на нирки, 80 піг. $3.00, ч. 13 — всі природні вітаміни й мінерали, 100 шт. $5.00, ч. 48 — роменове мило, 75 центів, ч. 22 — рослинний плин на волосся $2.50.

Подайте число бажаного чаю й пігулок. Подавайте виразно докладну адресу. Залучіть „моні ордер" або чек й добавте 20% на пересилку. Не висилаємо на „СОД".
Monk's Herb Cet., 2924 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60618

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смакунів.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої КРАМНИЦІ KARL EHMER
KARL EHMER PORK STORES
Головна крамниця:
63-65 Fresh Pond Road Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філії крамниць в Ню Йорку і поза містом.

НА ВЕЛИКДЕНЬ
Найкраще
Найлегше
Найпевніше
Найскоріше
ПРИВІТАТИ СВОЇХ
Рідних Друзів і Знайомих
СВЯТОЧНИМ ПОБАЖАННЯМ
у „СВОБОДІ"

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ:

за новим стилем до 2-го квітня 1971 року
за старим стилем до 9-го квітня 1971 року

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
та німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
КОВБАСКИ • ШИНКИ
9 Великих крамниць 9 Великих крамниць

In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	TR 9-3047
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue	VA 1-7068
In ASTORIA: 28-28 Steinway Street	AS 4-3210
FRANKLIN SQUARE, L.I.: 981 Hempstead Tpk.	437-7677
In FLUSHING: 41-06 Main Street	HI 5-2553
In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue	DE 5-1154
In FLORAL PARK, L.I.: 259 — 17 Hillside Avenue	343-6116
In POUGHKEEPSIE, N.Y.: 450 Main Street	(914) 454-9079
In EAST NORTHPORT, L.I.: 250 — A Lark Field Rd	(516) 757-0801

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel. GR 3-3550. New York 10003
ПИСАНКИ: правдиві вже від 95 ц. вгору. На складі гуцульські, подільські, бойківські, поліські й. Також дерев'яні від дол. 1.50. Поштові замовлення виконуємо тільки на дерев'яні писанки.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Avenue, New York City
Tel.: 475-7430 — має в продажу авта „Запорожець", модель 966 — $1,895.00. Авто „Москвич", модель I.E, люксусові $2,995.00. Рівно ж Сертифікати по $2.13 за штуку. Найменше замовлення 25 сертифікатів.
Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30 — 6:00 веч., в неділю від 10-2 по пол.

НА ПРОДАЖ В КЕРГОНКСОНІ, Н. Й.
5 кімнат, ціна $9,500.00
7 кімнат, 1 акр, потік, ціна — $23,000.00.
200 акр. з домом — $60,500.00.
N. SURAWY — BROKER
(914) 626-3551

SERVICE

MARIO'S AUTO INSPECTION REPAIR STATION headlights adjustment, wheel alignment, motor tune-up & brake service. Shell Bay Ave., Mayville, N.J. Cape May Court House opp. State Inspection Dep. Sta. 8 AM — 5 PM. Closed Sun.-Mon. Owned & operated by Mario De Santis. If you want to go "See MARIO". Call 609 465-5607.

For Rent

ДО ВИНАЙМУ ВІД ЗАРАЗ
1, 2 або 3 КІМНАТИ
з уживанням кухні (осібна холодільня і куток в підвалі). Вхід до городу і паркування авта. Доїзд автобусом або City Subway до Downtown Newark, 10 хвилин. Автобус до Ню Йорку 25 хвилин.
Тел. (201) 484-2771
від 8-ої год. веч. щоденно.

Купуйте в підприємствах, які оголошуються в „Свободі"!

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
2844 Westchester Avenue
NEW YORK, N.Y. 10461
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнійм районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
HEnderson 4-5131